

CLASSIFICATION OF FINANCIAL FLOWS IN THE FIELD OF SMALL AND MEDIUM-SIZED BUSINESSES

КЛАСИФІКАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ У СФЕРІ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Фінансові потоки мають вирішальне значення для функціонування МСП, оскільки безпосередньо впливають на їхню здатність адаптуватися до мінливих ринкових умов, здійснювати інвестиції та забезпечувати сталий розвиток. У сучасних умовах зростаючої ринкової конкуренції та складних економічних завдань МСП стикаються з необхідністю не тільки виживати, а й активно розвиватися відповідно до мінливих обставин. Ефективне управління грошовими потоками є основоположним фактором для досягнення цих цілей. Це пов'язано з тим, що від рівня фінансової грамотності та навичок підприємців залежить, як вони зможуть планувати й управляти своїми доходами та витратами.

Фінансові потоки є важливим компонентом економічної діяльності та включають у себе всі рухи коштів, які відбуваються під час операцій підприємства. Фінансові потоки являють собою різні надходження і вибуття, що виникають унаслідок фінансових операцій, і слугують основою для аналізу фінансового становища підприємства [1].

Фінансові потоки формуються з різних джерел, включно з власним капіталом, позиками, інвестиціями та доходами від операційної діяльності. Вони включають періодичні та неперіодичні надходження, які впливають на ліквідність компанії, її здатність виконувати боргові зобов'язання та розширювати бізнес. Однак, незважаючи на такі переваги, управління грошовими потоками пов'язане з низкою труднощів. До них відносяться волатильність ринку, обмежений доступ до кредитних ресурсів, ризик непередбачених витрат і багато інших чинників, що істотно ускладнюють фінансове планування.

Класифікація фінансових потоків допомагає не тільки систематизувати інформацію про доходи та витрати, а й зрозуміти, які з них є важливими для підтримання стабільності компанії. Знання різних типів фінансових потоків може допомогти підприємцям адаптувати свої стратегії до поточної ситуації, зокрема, оптимізувати витрати та обирати найвигідніші джерела фінансування. Успішне управління фінансовими

потоками сприяє збільшенню прибутковості бізнесу, поліпшенню його фінансового становища та підвищенню конкурентоспроможності.

Перш за все, варто зазначити, що термін «фінансові потоки» часто використовують у контексті фінансового управління підприємством. Він охоплює всі грошові притоки, такі як доходи від продажу продукції, послуг, інвестицій і позик, і грошові відтоки, такі як виробничі витрати, погашення боргів, податки та інші операційні витрати. Це підкреслює важливість комплексного підходу до управління фінансами, оскільки кожен елемент фінансових потоків впливає на загальний фінансовий стан підприємства.

По-друге, необхідно проводити відмінність між фінансовими потоками і грошовими потоками. Хоча ці поняття часто використовуються як синоніми, між ними є суттєві відмінності. Грошові потоки охоплюють тільки реальні притоки і відтоки грошових коштів, тоді як фінансові потоки можуть враховувати і нефінансові елементи, такі як активи, зобов'язання, позики та інвестиції. Це дає змогу компаніям ширше поглянути на свої фінанси та планувати свою діяльність для задоволення поточних і майбутніх потреб [2].

Класифікація фінансових потоків є важливим інструментом для аналізу фінансової діяльності компанії. Класифікація дає змогу систематизувати інформацію про різні види фінансових доходів і витрат, що, своєю чергою, допомагає в розробленні стратегій фінансового управління. Класифікація може бути заснована на низці критеріїв, таких як джерело, використання і характер потоків.

Розуміння основних концепцій, пов'язаних із фінансовими потоками, необхідне для підприємців і менеджерів, які хочуть ефективно управляти фінансами свого бізнесу. Ці знання дають змогу ухвалювати обґрунтовані рішення щодо інвестицій, фінансування та витрат, а також необхідні для забезпечення стабільності та зростання бізнесу в економічному середовищі, що постійно змінюється.

Категоризація фінансових потоків – важливий інструмент фінансового аналізу та управління в МСП. Залежно від різних критеріїв фінансові потоки можна поділити на кілька категорій, що дає змогу підприємцям і менеджерам краще зрозуміти структуру доходів і витрат та розробити ефективні стратегії оптимізації своїх коштів.

Фінансові потоки також можна класифікувати за типами задіяних активів. До них належать грошові активи (готівка, банківські депозити), матеріальні активи (обладнання, нерухомість) і нематеріальні активи (патенти, авторські права). Кожен із цих активів має свої характеристики і потреби в управлінні та може суттєво впливати на фінансові потоки компанії.

Ще один важливий аспект класифікації – планування і прогнозування фінансових потоків. Це процес, під час якого компанії аналізують історичні дані та будують на їхній основі прогнози на майбутнє. Правильне планування фінансових потоків дає змогу уникнути дефіциту грошових коштів, забезпечити своєчасну оплату зобов'язань та оптимізувати використання ресурсів.

Загалом класифікація фінансових потоків є важливим елементом фінансового менеджменту МСП. Це дає змогу компаніям точніше аналізувати фінансові дані, ухвалювати обґрунтовані рішення та адаптувати свої стратегії до мінливих ринкових умов. Розуміння різних типів фінансових потоків може допомогти підприємцям ефективно управляти своїми ресурсами та досягати поставлених цілей. Таким чином, класифікація фінансових потоків є найважливішою складовою успіху бізнесу в сучасній економіці [3].

Ефективне управління фінансовими потоками вимагає ретельного аналізу історичних даних і прийняття обґрунтованих рішень про майбутні витрати і доходи. Складання бюджету, аналіз фінансової звітності та моніторинг фінансових показників можуть допомогти компаніям передбачити потенційні проблеми й адаптувати свої стратегії до мінливих ринкових умов [4].

Крім того, дедалі важливішу роль в управлінні фінансовими потоками відіграють технології. Впровадження новітніх фінансових технологій (FinTech) допомагає компаніям автоматизувати бухгалтерський облік, контроль витрат, управління дебіторською заборгованістю та фінансове прогнозування. Це дає змогу знизити ризики та підвищити ефективність бізнес-рішень.

Література:

1. Білик М.Д. Планування фінансових результатів діяльності підприємства. *Фінансові механізми сталого розвитку України в умовах сучасних викликів*: тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених з нагоди 125-річчя НУБіП України (м. Київ, 2 березня 2023 року). Київ : Редакційновидавничий відділ НУБіП України, 2023. С. 276. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u381/zbirnik_nubip_02.03.23r.pdf#page=276 (дата звернення: 25.09.2024).
2. Варналій З.С. Забезпечення фінансової безпеки суб'єктів мікроекономічного рівня в умовах війни та повоєнної відбудови. *Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях* : зб. матеріалів XX Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 26-27 квітня 2023 р.). Одеса : ОНЕУ, 2023. С. 368. URL: https://eti.edu.ua/images/files/konf_odesa23_compressed.pdf#page=75 (дата звернення: 25.09.2024).
3. Слав'юк Р.А., Шкварчук Л.О. Внутрішньо-корпоративні фінансові потоки в системі корпоративного управління. *Вісник Національного університету*

«Львівська політехніка». 2019. Том 6. № 3. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/apr/16491/semi12019-62-70.pdf>

4. Молодик М., Яновська В. Управління фінансовими потоками в логістичних системах у сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-40>